1853. DERTIGSTE JAARGANG. N°. 5.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op **Woensdag** en **Zaturdag.** De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 1.60, buiten Assen franco per post *f* 1,75.

ZATURDAG 15 JANUARIJ.

De prijs der Advertentien is van 1 tot 5 regels **75** cent en voor elken regel meer **10** cent, behalve 35 cent zegelregt.

In deze Courant zullen voortaan ook de officiële aankondigingen van de gemeente Hoogeveen worden opgenomen.

Nieuwe uitvinding.

Wij hebben onder dit opschrift in no. 2 van dezen jaargang een ingezonden stuk opgenomen. Deze uitvinding bestaat in een rijtuig, dat zonder stoom, zonder paarden, door één persoon op eene gemakkelijke wijze in beweging gebragt, en op allerhande wegen kan gebruikt worden. Het is eene uitvinding van den heer *P. C. G. Ortlepp* te *Zuuelo*, die daarover jaren gepeinsd, deswege vele proeven genomen en daaraan vele verbeteringen aangebragt heeft. Als vrucht van zijne onvermoeide en langdurige pogingen, van zijn peinzen bij dagen en nachten, heeft hij eindelijk eene machine te zamen gesteld, die, naar zijne meening, ook in het groot toegepast, de gunstigste uitkomsten zal opleveren; zoo dit waar is, dan zal door deze uitvinding eene geheele omwenteling in de middelen van vervoer te lande gebragt worden en zullen de groote kosten, welke thans aan deze middelen verbonden zijn, aanzienlijk worden verminderd. De heer *Ortlepp* heeft bij de Hooge Regering voor zijne uitvinding Octrooi aangevraagd, daar hij ook gaarne, althans een tijd lang, uitsluitend de vruchten van zijne vele moeiten en zorgen wil genieten. Hij heeft alle hoop, dat hem het gevraagde Octrooi zal verleend worden; hij zal echter aan leges en andere kosten daarvoor pl. m. *f* 150-„ moeten betalen, waartoe hij zich moeijelijk in staat bevindt; hij heeft verzocht, om van deze betaling te worden vrijgesteld, doch dit schijnt hem te zijn geweigerd. Binnen drie maanden na de verleenig van het Octrooi, zal de betrekkelijke acte moeten geligt worden, op straffe van vervalling, en dit ligten kan niet plaats hebben. zonder voorafgegane betaling der regten. Het is te vreezen, dat, zoo de heer *Ortlepp* geene ondersteuning ontvangt, het weinig zal baten, al wordt ook het Octrooi verleend, daar hij er dan geen gebruik van zal kunnen maken; zijne uitvinding zal dan met hem ten grave dalen, zonder dat de toepassing daarvan in het groot beproefd is, *misschien* tot groote schade van de stoffelijke ontwikkeling des menschdoms, In allen gevalle zou het te betreuren zijn, dat eene uitvinding, die zooveel voor zich schijnt te hebben, om de betrekkelijk geringe som van *f* 150-„ niet zou kunnen wordentoegepast.

Het is daarom, dat de Redactie van dit blad, in overleg met den uitvinder, aan haar bureau eene lijst van inteekening heeft nedergelegd voor het geven van voorschotten aan den heer *Ortlepp*, tot zoodanig bedrag als ieder zal verkiezen, eerst dan eischbaar, wanneer het Octrooi zal verleend zijn, en door den uitvinder terug te geven van de eerste gelden, welke zijne uitvinding zal opleveren. Ook wil de Redactie gaarne voor anderen inschrijven, zoo zij daartoe bij *gefrankeerde* brieven wordt gemagtigd. Mogt deze poging ondersteuning vinden bij zoovelen, die in ons Vaderland en in Drenthe in het bijzonder een hartelijk belang stellen, in alles wat met de vooruitgang der nijverheid in verband staat.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

's Gravenhage 11 Jan. De heer baron d'Andrë, Minister van Frankrijk bij het Nederlandsche Hof, wordt in den loop dezer week in deze residentie terugverwacht. Voor zijn vertrek naar 's Hage heeft hij gedineerd bij den Keizer der Franschen, die hem tot kommandeur van het legioen van eer heeft verheven.

— Dezer dagen is van wege het Pruissische gouvernement de aandacht der regering gevestigd op zekeren Paul Davasiez, ook voorgevende Stienfeld te heeten, die door het centraal revolutionnair comité te Londen afgevaardigd is, om allerwege op het vasteland de biljetten te verspreiden van eene door de Poolsche uitgewekenen aldaar daargestelde leening. Van wege ons ministerie van justitie is bevolen, dien persoon, zoo hij zich hier mogt komen vertoonen, naauwlettend in het oog te houden.

Amsterdam, 12 Jan. Men schrijft aan de *Amst. Ct.* uit 's Hage, dat het voornemen bestond om de Tweede Kamer der Staten-Generaal in de eerste dagen van Februarij weder bijeen te doen komen, zoodra het ministerie voldoende stoffe ter behandeling gereed had; maar dat het zich thans laat aanzien, dat de bijeenroeping tot na de paaschdagen zal worden uitgesteld. Het gemis aan beantwoordingen der verslagen van de zijde van eenige Ministers en het achterblijven van de wetten, die van den Minister van justitie verwacht worden, zou dit uitstel veroorzaken; en het schijnt inderdaad zeker te zijn, dat nog zelfs niet eene enkele dier wetten bij den raad van state is ingekomen.

Zwolle, 9 Jan. Donderdag jl. had alhier in het Odeon eene vergadering plaats van notabele personen, met het doel, om de vraag te beantwoorden, in hoe verre het nuttig, wenschelijk en uitvoerbaar kan geacht worden, om van deze stad een kanaal te graven met of zonder zeewerende sluizen, door den polder van Mastenbroek, in aansluiting met de uitmonding van het Zwolsche Diep naar de Zuiderzee, eene lengte van ongeveer 10,000 ellen, met een jaagpad, dat tevens als rijweg bepuind zou kunnen worden. De tegenwoordige waterweg langs de rivier het Zwarte Water, met zijne kronkelingen, heeft eene lengte van ruim 20,000 ellen. Algemeen was men het over het nuttige en wenschelijke dezer zaak eens, ook dat de uitvoering geene technische bezwaren zou ontmoeten. Maar hoe en waardoor het kapitaal, tot de uitvoering benoodigd, zou verkregen worden, kon men voor 's hands niet bepaald aantoonen. Men berekende de kosten globaal op 4 tonnen gouds. Op voorstel van den heer Mr. J. A. van Roijen heeft men besloten de zaak in advies te houden.

Helder, 10 Jan. Men verneemt, dat de daders van den belangrijken diefstal, den 2den dezer bij den koopman A. de Jong alhier gepleegd, te Dusseldorp zijn gevat. De bestolene heeft zich terstond derwaarts begeven om zich van de waarheid te overtuigen, hetgeen hem helaas niet moeijelijk zal zijn, vermits een der daders zijn eigen zoon is. De bewijzen van eigendom, polissen van brandassurantie en andere papieren, die voor de daders geene waarde hadden, hebben zij met het kisje in een logement te Rotterdam achtergelaten.

Hoorn, 12 Jan. Door het gister avond alhier gewoed hebbende onweder is er brand ontstaan in het nabij gelegen Schardam, waardoor eene boerenhofstede is in asch gelegd.

Rouveen, 11 Jan. Dezer dagen bespeurt men alhier weder, even als in het vorige jaar, een hevigen loop onder het rundvee, hetgeen de bezorgdheid der landlieden gaande houdt; het is te wenschen, dat deze ziekte spoedig eene gunstige wending moge nemen.

Kampen, 12 Jan. In den laten avond van Maandag den 10 dezer is door de politie alhier aangehouden een manspersoon, op heeterdaad betrapt op poging tot moord op zijne huisvrouw, met welke hij sedert vele jaren in hevige onmin leefde, zoodat reeds eene scheiding van tafel en bed was noodig geoordeeld; een pistool met dubbelen loop en zwaar geladen met kruid en steentjes is bij hem bevonden en gesaisisseerd; de dader is gevankelijk naar Zwolle vervoerd.

Cappelle (*Langstraat*), **10 Jan.** Ten opzigte van de opgewondenheid omtrent het raadhuis in het dorp Loon-op-Zand (zie no. 4 van dit blad) heeft men gemeend, om alle ongelukken te voorkomen, geene dwangmiddelen te gebruiken; daarom is dan ook de gewapende magt uit Tilburg teruggebleven. Tevens is aan den persoon, die genoemd huis zal afbreken, last gegeven, wanneer hem iemand in zijne werkzaamheden hindert, daarvan onmiddelijk aangifte te doen, ten einde proces-verbaal tegen den schuldige op te maken en hem in regten te achtervolgen. Het gerucht loopt dat men morgen zal beginnen met afbreken, zoodat men hier zeer nieuwsgierig is, hoe de zaken zullen afloopen.

Sneek, 11 Jan. j.l. Vrijdag middag zijn bij het oversteken van het Sneeker meer twee boereknechts verdronken, doordien de boot, waarin zij zich bevonden, is omgeslagen.

Nijmegen, 8 Jan. De uitgever *der Nieuwe Nijmeegsché Courant, de Gelderland*, werd heden door de Arr. Regtb. alhier veroordeeld tot eene gevangenisstraf van 3 maanden, *f* 500,00 boete en gemis der burgerregten gedurende den tijd van 10 jaren, met toewijzing van den eisch der beleedigde partij tot aanplakking van het vonnis in al de kerken van het district, ter zake: dat hij den Wel-Eerw. heer J. E. Triebels, deken en pastoor der R. K. Augustijnenkerk in een artikel zijner Courant had gelasterd.

Groningen, 13 Jan. Aan H. T. Vissers te Groningen is vergunning verleend tot het daarstellen van eene geregelde diligence-dienst, tusschen Groningen en Winschoten. Die diligence zal de overrid in 4 uren moeten doen.

— Te Groningen is een kalf geslagt van 27 weken, wegende 664 oude ponden.

— De jager voor de Wedu Eelssema van Eelshuis onder Siddeburen heeft gedurende het afgeloopen jagtsaizoen, met het bij zich hebbend gezelschap en drie lange honden, gevangen 227 hazen. *Gr. Ct.*

— Te Onstwedde is ter vervulling der vacante Predikants plaats den 11 dezer door de stemgeregtigden het navolgende zevental geformeerd: Buning, pred. te Ee, (Friesland); Guldenarm, pred. te Engwierum, (Friesland); Griethuizen, pred. te IJlst, (Friesland); Pollen, pred. te Hattem, (Gelderland); Buning, pred. te Stedum, (Groningen); Aling Prins, pred. te Kamper-Eiland; de Vries, pred. te Wedde, (Groningen); waaruit spoedig de beroeping zal plaats hebben.

— De Raad dezer stad heeft besloten, de zaak van het verplaatsen van het Kruidmagazijn vooreerst te laten rusten. — De Raad heeft in beginsel vastgesteld, dat de broodzetting zal worden afgeschaft. — Insgelijks is besloten, dat er een industrie-school zal worden opgerigt; terwijl eene commissie belast is, een plan daarvoor te ontwerpen. — Men kan thans voor vast verzekeren, dat het oprigten van een stedelijk gasfabriek te dezer stede voortgang zal hebben.

— Op nader te bepalen dag zal het bouwen van eene nieuwe schutsluis in het Stadskanaal nabij den schaapsberg worden uitbesteed. *Pr. Gr. Ct.*

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Parijs, 10 Jan. De Keizer heeft gisteren de vertegenwoordigers van de Vereenigde Staten, Saksen en van eenige kleinere duitsche staten op de Tuileriën ontvangen, welke hem hunne nieuwe geloofsbrieven hebben overhandigd. Morgen verwacht men dit van de gezanten van Pruissen en Oostenrijk, en overmorgen van den Turkschen gezant, daar Vely Pacha zijne geloofsbrieven reeds heeft ontvangen. Behalve deze feiten is er in de staatkundige wereld niets belangrijks te vermelden. Men spreekt van niets anders dan van feesten, bals en maaltijden. Zoo was er den 8sten dezer diner van 50 couverts bij den Keizer en van 100 op 't stadshuis. Den 7den was er groote receptie op de Louvre bij den graaf *de Nieuwerkerke*, en gisteren bij Hare Keizerlijke Hoogheid, prinses *Mathilde*. Daarop volgen de groote bals van den senaat, van de Tuileriën en van 't stadhuis. Voegt men daartusschen de wekelijksche receptien van de verschillende ministers en de feesten, die alle hooge ambtenaren verpligt zijn te geven, dan zal men zich een denkbeeld kunnen maken van 't geen het keizerrijk is. Al die feesten toch worden uit *staatskas* betaald, terwijl de bevoorregten er alleen van genieten. De weelde, die op al die feesten heerscht, gaat alle beschrijving te boven, doch zij wordt door den Keizer gewild, en voor velen zeer gemakkelijk gemaakt door de buitengemeen hooge bezoldigingen aan de meeste betrekkingen ten hove verbonden. Vooral is de Keizer er op bedacht de nijverheid der fabriekstad Lyon zoo veel mogelijk te bevorderen, en als een klein staaltje daarvan verhaalt men de volgende anekdote: De prinses van . ., had zich een prachtigen hofmantel laten maken, die haar bijna 6000 franks kostte. Reeds had zij dien bij verschillende receptiën gedragen, toen de Keizer haar zeide op zeer minzamen toon, waaraan hij die beteekenis wilde geven welke hij verlangde: „Mevrouw de prinses, gij hebt daar een zeer fraaijen mantel; *ik heb dien reeds eenige malen gezien.*" De prinses begreep Napoleon, en liet zich een nieuwen maken,

— Uit Compiègne wordt aan een der dagbladen geschreven, dat de reis van den paus tot krooning des Keizers, die door velen was in twijfel getrokken, zeer waarschijnlijk nog zal plaats hebben, zelfs wordt gezegd, dat Pius IX. bij die gelegenheid eenigen tijd in Frankrijk doorbrengen, en het kasteel van Compiègne bewonen zal.

— De gemeenteraad van Gaillac is ontbonden, omdat slechts een zeer klein getal zijner leden tegenwoordig was bij de afkondiging van het kei-

zerrijk. Den gemeenteraad van Castres wacht een gelijk lot om dezelfde reden.

11 Jan. De graaf Hatzfeld en de heer Hubner, gevolmagtigde ministers van Pruissen en Oostenrijk, zijn heden bij den keizer toegelaten en hebben hem hunne nieuwe geloofsbrieven overhandigd. Later heeft ook de keizer die van den minister-resident van Mecklenburg-Schwerin en van dien der vier vrije duitsche steden ontvangen. De keizer heeft een bijzonder gehoor verleend aan prins Frederik van Hessen-Darmstadt, die hem, namens zijnen neef, den regerenden vorst van Hessen-Darmstadt, is komen gelukwenschen met zijne troonsbestijging.

12 Jan. Gister avond heeft de Turksche gezant zijne geloofsbrieven overhandigd.

ENGELAND.

Londen, 10 Jan. De kaders der koninklijke artillerie zullen met 2000 man worden vermeerderd.

— Lord Aberdeen, vroeger een hevig tegenstander van de toelating der Joden in het Parlement, moet volgens sommige bladen van zijne denkwijze ten dezen opzigte teruggekomen zijn, zoo dat men nu mag verwachten, dat baron Rothschild weldra zal zitting nemen in het Lagerhuis.

— De Amerikaansche stoomboot brengt 104,000 d. in specie. Het hoofdzakelijke nieuws bestaat in de aankondigingen van goudladingen, die men te New-York uit San Francisco verwachtte. - De stad Sacramento was nagenoeg herbouwd. - Te Acapulco werd op den 9 December eene aardbeving gevoeld; die ruim 200,000 d. schade veroorzaakte.

DUITSCHLAND.

Weenen, 9 Jan. Men meent, dat de zaak van Montenegro door tusschenkomst van Rusland en Oostenrijk zal vereffend worden. De Porte tracht inmiddels de oproerige Montenegrijnen met kracht van wapenen te onderwerpen. Volgens tijdingen uit Cattaro hebben de Montenegrijnen, op raad van den Russischen Consul te Ragusa, de vesting Zabljak verlaten, nadat ze de vestingwerken hadden geslecht. Uit vrees echter, dat de plaats ondermijnd was, durfden de Turken er niet binnen trekken. De Montenegrijnen leggen weinig vastberadenheid aan den dag.

— Een der dagbladen beweert, dat de vermindering van het oostenrijksche leger slechts *illusoir* is en Oostenrijk zich in stilte, niet naar 't westen maar naar 't oosten ten strijde toerust. In de laatste weken zijn er aanzienlijke versterkingen van troepen naar het zuiden van Kroatië en Dalmatië gedetacheerd; in de laatstgemelde streken was het leger welligt nooit zoo talrijk als tegenwoordig. De spanning tusschen Oostenrijk en de Porte heeft zich weder met nieuwe kracht geopenbaard, en de aanzienlijke legermagt, waarmede Omer Pacha, Oostenrijk's onverzoenlijke vijand, tegen Montenegro oprukt, verspert den weg tot minnelijke schikking.

Frankfort, 11 Jan. Onderscheidene bladen hebben het overlijden van Madiai medegedeeld; latere berigten echter uit Florence melden, dat Madiai niet overleden is. Integendeel vleide men zich met de hoop, dat vooral door de onvermoeide pogingen van wege den Koning van Pruissen, aan het ongelukkige echtpaar genade zal worden geschonken.

BELGIE.

Brussel, 11 Jan. Volgens het dagblad *la Reforme* wordt er in de hoofdstad veel gesproken van de antwoorden, welke de koning gegeven heeft op de talrijke gelukwenschen, welke ter gelegenheid van het nieuwjaar zijn geuit. Naar men verneemt zou de koning gezegd hebben, dat de moed der Belgen wel op de proef zou kunnen gesteld worden, hoewel het gevaar nu minder was dan voor eenige maanden; dat voorzeker *magtige bijstand* aan België verzekerd was, maar dat het in allen gevalle een eersten schok zou moeten doorstaan: dat men vooral alles moest ontwijken, wat de harten zou kunnen verbitteren; dat de eendragt noodzakelijker is dan ooit, enz.

DRENTHE.

Assen, 15 Jan. Men verneemt, dat de Koning de Ged. Staten van Friesland en Drenthe heeft gemagtigd, om aan de Gemeente-besturen van *Lemsterland*, *Weststellingwerf*, *Ooststellingwerf*, *Opsterland* en *Smilde* te vergunnen, om gemeenschappelijk den aanleg te beramen van een grindweg van de Lemmer naar den grooten Rijksweg nabij den mond der Witte Wijke te Smilde.

— Van onderscheidene kanten ontvangen wij berigten nopens het hevig en in dit jaargetijde vooral ongewoon onweder, hetwelk in den nacht van 11 op 12 dezer heeft gewoed. Onze berigtgevers maken om het zeerst melding van de felle bliksemschichten, welke het luchtruim doorkliefden, van de hevige donderslagen, welke zich deden hooren, van de dikke duisternis, welke het indrukwekkende van het onweder verhoogde, en van den hagel, welke door een hevigen wind voortgezweept, de glasruiten met vernieling bedreigde. Gelukkig zijn ons geene ongelukken ter ooren gekomen, behalve dat te Schipborg vele ruiten zijn stuk gehageld.

— Als een bewijs hoe sterk tegenwoordig de bedelarij hier weder in zwang is, kunnen wij melden, dat j.l. Woensdag avond alhier *negen* bedelaars zijn opgebragt, waarvan er twee te Ruinen en de overige 7 ter dezer stede hebben gebedeld.

— In den nacht van den 5 op den 6 dezer heeft te Horsten, gemeente Onstwedde, bij de gebroeders *Jansen*, door uit- en inwendige braak, een brutale diefstal plaats gehad. De ontvreemde goederen zijn: vier rollen allerbest laken, een rol fijn duffel, alsmede f 250 in geld. De bewoners van het huis zijn van dezen diefstal niets gewaar geworden; maar eenige arbeiders van 't Stads Kanaal, die een paar personen in 't veen hadden zien loopen, zijn de dieven achtervolgd, waardoor een zijn pak, bestaande in drie rollen laken, heeft laten vallen, terwijl de andere hun met zijn pak is ontkomen. De eerste, die ingehaald werd, was *Joseph Nystad* van 't Stads Kanaal. *Veend. Ct.*

— De Minister van Binn. zaken heeft, naar men verneemt, namens den Koning *afwijzend* beschikt:

1°. Op een adres van het bestuur der Drentsche Kanaal-Maatschappij, verzoekende te worden ontheven van de verpligting tot het graven van een Kanaal naar Coevorden en het veranderen van de waterleiding naar Beilen in een scheepvaart-kanaal, en

2°. op een adres van Directeur en Commissarissen dier Maatschappij, om, bij gebreke daarvan, het bestuur tot de uitvoering dier werken, door het toekennen van subsidie, in staat te stellen, of de Maatschappij te ontslaan van de verpligting, die binnen een bepaalden tijd te maken.

— De Minister van Binn. zaken heeft aan de Ged. Staten van de onderscheidene Provincien te kennen gegeven, dat dezelve van meer dan eene zijde is onderhouden over de gevolgen, die voor den geregelden gang van het armwezen kunnen voortvloeijen uit de invoering van het door de Synode der Ned. Hervormde kerk vastgestelde Reglement op de Diaconie-administratie; dat de strijd tusschen dat Reglement en de in werking zijnde wetten reeds vroeger zijne aandacht heeft getrokken, en hij daarover in briefwisseling is getreden met het Departement voor de Zaken der Hervormde Eeredienst enz., hetwelk de aandacht der synodale Commissie daarop gevestigd heeft en haar heeft doen opmerken, dat, werd het Reglement ingevoerd, daaruit welligt te betreuren botsingen konden ontstaan. Ten slotte geeft de Minister nog te kennen, dat, naar deszelfs oordeel, het administratief gezag, zoolang de wet van 28 Nov. 1818 stbl. no. 40 bestaat, die volgens zijn begrip moet toepassen, en dat dus in dat stelsel moet worden voortgegaan, ondanks de invoering van het Sijnodaal Reglement.

— Op nieuw worden ons van onderscheidene kanten bewijzen medegedeeld van de zachte weersgesteldheid. Zoo berigt men ons uit Peize, dat sommige weidelanden grasrijker zijn dan in den zomer, en, hetgeen zeker al zeer zonderling is in het midden van Januarij, dat sommige landlieden het gras weder maaijen voor de koeijen, 't welk de lengte heeft van 1/4 el. — Bij Meppel staat een koolzaad plant te bloeijen in het land van den heer E. van Veen. - Uit Belgie berigt men, dat de appel- peeren- en perzikboomen bloeijen, de aspersies opkomen en de frambozen rijp beginnen te worden.

* **Hardenbergh, 12 Jan.** Hebben wij ons reeds te verblijden met de verleende concessien tot het leggen van grindwegen van af de Lichtmis langs de Dedemsvaart naar hier en van hier tot aan de Hannoversche grenzen, het strekt ons tot niet minder genoegen, te kunnen vermelden, dat eenige voorname en rijke heeren dezer provincie het plan hebben gevormd, een grindweg te doen leggen van hier over Subculo en Tubbergen naar Oldenzaal, zoodat wij het vooruitzigt hebben, van met de Twentsche Straatwegen in nadere verbinding te komen. Mogt men er ook eens over denken, zoo iets tusschen hier en Coevorden daar te stellen; een iegelijk toch, die dien weg kent, zal met ons gevoelen, hoe hoog noodig hier zoodanige verbetering is!

* **Grollo. 12 Jan.** Uit verschillende oorden van ons Vaderland en van onze provincie ziet men berigten geplaatst over de buitengewone groeikacht, die zich thans in de plantenwereld alom vertoont: als eene zeldzaamheid kunnen we er bijvoegen, dat alhier den 3 Jan. ll., door H. G. raaigras is gemaaid, dat de lengte van omstreeks 3 palmen had, schoon de laatste snede er nog in October was afgekomen; alsmede dat de landbouwer H. Heuker alhier een stukje lands, met dezelfde grassoort bezet, eerstdaags tevens zal afmaaijen ten einde het alsdan te bemesten. De zaden van deze grassoort zijn door hen in den laatst verloopen zomer gezaaid, om er de proef mede te nemen. 'tIs dus geen wonder, dat zich hier en daar vroege bloempjes vertoonen en sommige vogelen beginnen hunne nesten te maken, maar wel, dat de natuur zulk eenen warmte graad kan behouden in een land, waar 't verschil tusschen zomer- en winterwarmte anders gewoonlijk 52 graden F bedraagt.

* **Borger, 11 Jan.** Met genoegen kunnen we vermelden, dat het bestuur dezer gemeente, vergunning heeft verleend, om eene onderwijzerswoning te bouwen, te N. Drouwen. De grond, waarop dit zal geschieden, is voor eenige jaren door den heer Kniphorst — toen Drenthe's vertegenwoordiger bij de St. Generaal — tot dat einde aan de gemeente afgestaan. — Eere 't gemeentebestuur, dat ook in dit gezigt toont, 't belang zijner gemeente te kennen, en te willen behartigen! —

* **Peize, 12 Jan.** Als een voorbeeld van taaiheid van constitutie, kan van hier gemeld worden, dat voor eenige dagen een landman, bij de 70 jaren oud, alhier uit de hanebalken door het slop op den pas geveegden harden leemen deel viel, zonder zich van belang te bezeeren. - Gepasseerden zomer is diezelfde man uit een boom gevallen op een onder den boom geplaatsten ladder, waarvan twee sporten braken; na examinatie echter van den gebroken ladder ging hij zijns weegs.

* **Smilde, 12 Jan.** In de openbare raadsvergadering van heden waren alle leden behalve de heer W. de Vroome tegenwoordig. Er is besloten, 1o eene Commissie te benoemen ten aanzien van den grindweg van hier naar de Lemmer ter opmaking eener begrooting van kosten; 2o idem betrekkelijk den aankoop of de verkrijging van den noodigen grond voor een nieuw gemeente-huis; — 3o idem, om onderzoek te doen naar het testament van wijlen Mevrouw Rebenscheijt. Voorts zijn verbeterd vastgesteld: á een reglement op de nachtwacht en b een op de verandering van woonplaats.

* **Meppel, 14 Jan.** Door den Min. van Financien, voorloopig belast met het Bestuur van het De... voor de zaken der Herv. Eeredienst enz. is bij besluit van 6 dezer een 8tal notabele Israëliten benoemd om met het fungerend Israël. Kerkbestuur alhier een reglement voor de Hoofdkerk in Drenthe te ontwerpen. Wanneer deze vergadering hare werkzaamheden met eenigen spoed ten einde brengt zullen wij eerlang ons gewest als een afzonderlijk Opperrabinaat kunnen beschouwen, en hopen onzen waardigen Rabbijn als opper-rabbijn te zien optreden.

* Door de kamer van koophandel alhier is Dingsdag j.l. tot president herbenoemd de heer J. de Jonge Jr. en tot vicepresident de heer J. J. Sl...

* Gister avond hield het nieuw opgerigte vierstemmig zanggezelschap alhier zijne eerste vergadering. Zij werd geopend door eene rede, uitgesproken door den President den heer Ditt. Bij het toenemen van het getal leden, verwachten wij van deze vereeniging, zich alleen ten doen stellende verbetering van het koraal gezang, veel goeds.

* In 1852 zijn alhier geboren 105 kinderen van het mann. en 102 van het vrouw. geslacht; overleden 104 van het mann. en 101 van het vrouw. gesl. In de gemeente zijn komen wonen 187 van het ml. en 117 van het vr. gesl.; uit de gemeente vertrokken 113 van het ml. en 110 van het vr. gesl.; bedragende de wettige bevolking op den 1 Januarij 6710, zijnde 33 meer dan op ult. December 1851. Onder de geborenen zijn 6 tweelingen en 16 onechten. 56 huwelijken zijn gesloten en er heeft eene echtscheiding plaats gehad.

* In 1852 zijn in de gemeente Havelte geboren 73 kinderen en overleden 59 personen; in de Gemeente zijn komen wonen 89 en vertrokken 10[illegible]; zoodat de wettige bevolking in 1852 met een is vermeerderd, bedragende op 1 Jan. ll. 2431; die zich onderscheidt in 1273 van het ml. en 1158 van het vr. geslacht. De feitelijke bevolking bestond op laatstgemeld tijdstip uit 1287 van het ml. en 1154 van het vr. gesl. Totaal 2441.

* De afscheiding van een 15 tal leden van de Isr. Gemeente te Steenwijk, behoorlijk bij Deurwaarders exploit aan het fungerend Kerkbestuur op den 31 December des vorigen jaars geinsinueerd, is met 1 Jan. ll. in werking getreden. In sommige bladen is vermeld, dat een groot deel der Insinuanten uit kinderen en een onnoozele bestaat. Wij hebben ons door inzage van het exploit overtuigd, dat die afgescheidene personen allen zijn contribuerende leden, die gezamentlijk meer dan de helft van de jaarlijksche contributie aan de Israel. kerk betalen. Deze afscheiding is alzoo treurig voor de Gemeente.

* **Hoogeveen, 14 Jan.** Eindelijk zijn wij in het bezit van eene eigenlijke jaagschuit, welke gepasseerde Zaturdag alhier is aangekomen en door den Veerschipper J. H. Boer in Noord-Holland is aangekocht; met welke nu reeds drie reizen naar Meppel vice versa zijn gedaan; heden is dezelve behalve met eenige leden van het gemeente Bestuur, die speciaal door den schipper waren uitgenoodigd, waaronder de Burgemeester en een der Wethouders, met eene groote menigte andere passagiers vertrokken, en onder gejuich heden avond terug gekomen.

* **Coevorden, 13 Jan.** Bij de op heden morgen gehoudene Vergadering van den Raad dezer gemeente werd door de Commissie ter naziening der begrooting voor dit loopende jaar bij monde van den heer Dommers rapport uitgebragt. De Commissie stelt voor á: de som van f 340, die uitgetrokken was voor onderhoud van wegen, te verhoogen met f 250. - b. Het salaris van den Onderwijzer der Fransche school met f 50 te verminderen als ook de huur van f 15 voor schoollocaal in te trekken - — c. Aangezien de plaatselijke geneesheer de Hartogh voor de armenpraktijk bedankt heeft, hiervoor slechts f 50 uittetrekken; — d. De gevraagde armen-subsidiën voor de Hervormden f 600, en voor de Israëlieten f 145, de eerste met de helft en de laatste met f 95 te verminderen. De Commissie stelde deze verminderingen voor, in aanmerking nemende de achteruitgaande toestand der gemeente. Dit alles wordt aangenomen en besloten de begrooting aan Ged. Staten in te zenden.

Wordt voorgelezen eene missive van de raadsleden Dommers, Scholten en van Holthoon, houdende voorstel tot het aanleggen van een kunstweg tusschen hier en Dalen, en om hiervoor met het bestuur der laatstgenoemde gemeente in overleg te treden; dienovereenkomstig wordt besloten, en de voorstellers in Commissie benoemd, om dit met het gemeente bestuur van Dalen te overleggen.

* In het jaar 1791 testeerde zekere Jan de Groot, toenmaals ouderling bij de Hervormde Gemeente alhier, aan de armen zijner belijdenis een derdedeel van een stuk veen in de markte van Exlo met dien verstande, dat dit veen niet eerder mogt

verkocht worden dan wanneer *de scheepkens* er in voeren. Gister avond is de heer Reman, armvoogd alhier, van het nieuwe Stads Kanaal terug gekeerd, mede brengende *f* 700- van een gedeelte verkocht veen, waardoor eene wijk is gegraven. Een tweede stuk, dat in twee jaren aan de snede zal komen, zal misschien *f* 3000 kunnen opbrengen, terwijl nog een derde stuk hiertoe behoort, waarvan men ons de waarde niet heeft kunnen opgeven.

REGTSZAKEN.

Gisteren stond voor het Prov. Geregtshof alhier teregt Juda de Lara, cigarenmaker van beroep, woonachtig te Amsterdam, beschuldigd van in den nacht van 6—7 Nov. ll. uit de woning van Salomon Mozes van der Veen te Beilen, die hem uit medelijden had opgenomen, arglistig te hebben ontvreemd een paarde- en schaapsvel en eenige kleedingstukken. De Proc. Gen. requireerde eene opsluiting in een rasp- of tuchthuis voor niet meer dan 10 en niet minder dan 5 jaren. Nog denzelfden morgen is het arrest uitgesproken, waarbij hij is veroordeeld tot 5 jaren tuchthuisstraf.

Bij het Prov. Geregtshof alhier is eergisteren uitspraak gedaan in de zaak in appel tegen F. O., scheepstimmerman, A. M. E. en A. B., scheepstimmermansknechten, allen te Smilde, beschuldigd van J. L. Wolters, J. Zwiers en H. Pomper aldaan te hebben mishandeld; het Hof heeft, met vernietiging van het veroordeelend vonnis van de Regtbank, de beschuldigden vrijgesproken op grond, dat hunne schuld niet overtuigend was bewezen.

Door de Arr. Regtbank te Assen zijn den 12 Jan jl. veroordeeld: J. S., arbeider te Dwingelo, wegens diefstal van een stuk St. Nicolaas goed, tot gevangenisstraf van eene maand; — A. K. S., arbeider te Hoogeveen, wegens het met geweld aangrijpen, op het hoofd slaan en alzoo verwonden van Albert Bosman, tot gevangenisstraf van 1 maand en eene boete van *f* 8; — H. M. te Dalen, wegens frauduleusen vervoer van zout, tot gevangenisstraf van 1 maand; — D. P. en G. W. zonder beroep te Assen, wegens diefstal van turf van den vaartswal te Assen, tot gevangenisstraf van 6 maanden ieder: — G. W., zonder beroep te Assen, ter zake dat zij is aangetroffen in een schuurtje van Elizabeth Bresan te Kloosterveen, bezig zijnde, om zich van de aldaar aanwezige aardappelen, een gedeelte arglistig toe te eigenen, tot gevangenisstraf van 3 maanden; — den 14 Jan. jl. J. L., polderwerker te Meppel, wegens het verwonden van Peter van Urk aldaar, uit gebrek aan voorzorg, tot gevangenisstraf van 6 dagen en *f* 8 boete.

MENGELWERK.

Het Veluwsche Heide-Schaap geschikt voor Drenthe.

In de Almanak voor Landbouwers en Veehouders over 1853 (te Leeuwarden bij W. EEKHOFF) wordt, onder vele belangrijke stukjes, ook het onderstaande gevonden, hetwelk wij overnemen, deels om de gelegenheid aan te grijpen dit jaarboekje wegens zijnen belangrijken inhoud op nieuw aan te bevelen, deels ook om aan dit stukje eenige meerdere bekendheid te geven. De omtrek toch, waar het Drentsche schaap voorkomt, is groot, en in die verhouding zijn dan ook de winsten, die van verbeterd ras kunnen verkregen worden.

„Het is inderdaad opmerkelijk, dat het schaap, grazende op de heide der Veluwe, in verscheidene opzigten meerdere waarde heeft dan de heide-schapen in Drenthe, Friesland en elders. Wanneer echter de laatste met gelijke zorg wierden behandeld als de eerste, zeker zouden ze in gelijke mate verbeteren. Met de invoering van het Veluwsche schaap in genoemde streken zal men dus ook de behandeling dienen over te nemen.

„Met het oogmerk, om het verschil in waarde te leeren kennen, bezocht ik onlangs (19 Augustus 1852) de schapenmarkt van Barneveld. Daarop waren 4434 stuks aanwezig. De middenprijzen waren van de jarige hamels of zoogenaamde eenscheringen *f* 8.— *f* 9.— tot *f* 10.— Driescheringen en andere schapen werden er zeldzaam aangehouden, omdat geene toenemende waarde vergoeding schenkt voor de kosten van weide en voeder. De lammeren golden *f* 6.— tot *f* 7.—. De gemiddelde wolopbrengst is van de eenjarigen 3 Ned. ponden, van twee- en driejarigen 3^5 tot 4 ponden, terwijl de wol dit jaar *f* 2,10 het Ned. pond kostte. Het gewigt van tweejarige hamels is meestal 45 Ned. ponden, van driejarigen 50 ponden, soms meer.

„Het Veluwschaap is derhalve ruim zoo zwaar als het Friesche kleischaap, en draagt bijna evenveel wol; het weegt zoo veel als *drie* Drentsche heide-schapen, en geeft het dubbele hunner wol.

„Vermits de grond, waarop deze schapen weiden, met de heide van Drenthe en den zuid-oostelijken hoek van Friesland overeenkomt, van waar nu dit meerdere gewigt aan vleesch en wol?

„Dit is voornamelijk gelegen in deze twee oorzaken. Vooreerst worden hier doorgaans geene grootere kudden geweid dan van honderd stuks. Slechts ééne kudde van 400 stuks is er in den omtrek van vele uren gaans op de Veluwe bekend. Ieder boer weidt zijne schapen onder de hoede van een eigen herder. Voorts worden de hamels zoowel als de ooijen gedurende den winter best gevoederd, en wel met koeken, doch de dragtige ooijen eenige weken lang met haver en boonen; terwijl men tevens zorg draagt, om hen beter hooi te geven, dan het Drentsche schaap doorgaans ten deel valt. Daar de Veluwe bijna geene hooilanden oplevert (wanneer men sommige streken in den omtrek van Voorthuizen en Barneveld daarvan uitzondert), zoo is men, om dat betere hooi te bekomen, zelfs verpligt hooilanden te huren in de kleistreken van Nijkerk en Elburg.

„Zoo wij dus de overplaatsing van het heide-schaap der Veluwe naar de noordelijke provinciën aanbevelen, geschiedt dit tevens met aanbeveling van de Geldersche handelwijze. Hij toch, die zijn vee goed voedert, zal tevens zijn beurs mesten, en de daaraan bestede kosten met goede rente vergoed zien. Bekrompenheid in de uitgaven geeft karige winst, en omgekeerd verpligten schrale verdiensten tot bekrompene uitgaven, die allen vooruitgang en voorspoed in den weg staan." H. DIJKEMA.

(Landb. Ct.)

Wijze om zeer groote uijen te teelen.

Kleine uijens zondert men van de groote af en legt die in eene kamer digt bij den kagchel, zoodat ze geheel uitgedroogd schijnen. Deze plant men in het voorjaar op versch gemesten, echter ouden en goeden tuingrond. Deze uijens geven geene stengels, maar bereiken eene buitengewone grootte en zijn zeer sterk van smaak. De witte soorten worden de smakelijksten. *Id.*

Middel tegen kanker in de boomen.

Het volgende middel wordt aan de hand gegeven, om de kankerachtige wonden, welke zich dikwerf op den stam en in de takken van dwerg- en andere vruchtboomen voordoen, en door het schenden, hetzij van menschen of dieren, vooral door wollige houtluizen, veroorzaakt worden, spoedig te genezen, den kanker te beletten en het overblijfsel van het weefsel te behouden. Het bestaat in het gebruik van steenkolenteer (welke afval van gas-fabrijken slechts 1 cent het Ned. pond kost.) Het is vooral de vereenigde werking van water en lucht, welke gezegde wonden doet uitbreiden, en nu wordt beider invloed door het steenkolenteer afgeweerd en werkt door zijne eigenaardige gehalte gunstig op het weefsel. Om hierbij wel te slagen, smeert men het steenkolenteer met eene kwast op de wonde, zoodat deze er geheel mede bedekt wordt. Men heeft zoo weinig daarvan noodig, dat men in eenen middelmatigen of zelfs grooten tuin moeite zal hebben, om er voor 5 cent van te verstrijken.

Middel om de mot te verdrijven.

Men giete op een heeten steen of op een strijkijzer warme azijn. De damp, welke hierdoor ontstaat, leidt men nu naar de wanden der kamer of in de meubelen, waarin de motten genesteld zijn. Door dezen damp zullen zij onmiddelijk gedood worden.

Middel om bij hoenders het eijerleggen te bevorderen.

Strooi wat zwart komijn onder het voedsel der hoenders. Dit is een goedkoop en eenvoudig middel.

Nijverheid.

Men verneemt, dat het Departement Assen der Nederlandsche Maatschappij van Nijverheid aan het Hoofdbestuur dier Maatschappij voorgesteld heeft, de navolgende prijsvragen uit te schrijven:

I. Het is een allergewigtigst Vaderlandsch belang, dat na het afgraven van de Hooge Veenen in de Provinciën Friesland, Groningen, Drenthe en Overijssel de ontbloote ondergronden worden gecultiveerd en aangemaakt tot bouw en weidelanden of boschgronden. Na eenige andere bewerking is bemesting het middel en blijkens veeljarige ondervinding is de beste, ja bijna uitsluitend bruikbare meststof de zoogenaamde stratendrek, welke uit Amsterdam en andere groote steden wordt aangevoerd.

Waar nu is het, dat die stratendrek in de laatste jaren al slechter en slechter en daardoor zoo duur wordt, dat het reeds zeer nadeelig werkt op het ter culture brengen van de bedoelde ondergronden en dit nog meer zal doen, wanneer eens de graanen veeprijzen hunne tegenwoordige hoogte zullen verliezen, als wanneer het te vreezen is, dat het niet meer met voordeel kan geschieden. Men plagt vroeger op goede Amsterdamsche stratendrek drie vruchten, zonder nieuwe bemestig, te kunnen verbouwen en nu, terwijl de prijs nagenoeg gelijk is gebleven, wat is er naauwernood slechts twee. Wordt gevraagd, wat is de oorzaak van het ten deze bedoelde kwaad? en welke zijn de middelen, om het te doen ophouden?

II. Bij het cultiveren of aanmaken zoogenaamd van de dal- of ondergronden, welke na het afgraven der hooge veenen in de Provincien Friesland, Groningen, Drenthe en Overijssel voorhanden zijn, speelde het verbouwen van aardappelen doorgaans en in den regel eene hoofdrol. Op eene goede bemesting met stratendrek werden eerst aardappelen geteeld, daarna winterrogge en eindelijk nog zonder nieuwe bemesting haver of paardeboonen en dan waren ook al de zeer aanzienlijke kosten van aanmaking gedekt, en het nieuwe land gereed, om met behoorlijke en gewone bemesting aan deszelfs bestemming te voldoen. In de laatste jaren waren de aardappelen, wegens de heerschende ziekte, ongeschikt, om ten gemelden einde aan het doel te beantwoorden. Men heeft andere vruchten tot verbouw moeten kiezen en eene andere opvolging van vruchten doen plaats hebben; maar men mist nog steeds ten deze het bijzonder doelmatige van het aardappelverbouw en wel in het dubbel opzigt en van het voordeelige en van de bijzondere geschiktheid ter bereiding van goeden grond. Wordt gevraagd: door welke vrucht en welke vruchtopvolging kan het gemis van den aardappel het best worden vergoed?

III. Door welke oorzaak is het, dat, na het kappen van berken-hakbosschen, vele stoelen *niet* weder uitloopen, of uitgeloopen zijnde het volgende jaar sterven. Is dit algemeen of eigen aan deze of gene bijzondere gronden? Staat het in verband met den tijd van kappen? Welk is dan het meest geschikte tijdstip, het zij in den laten herfst, het zij midden in den winter, het zij in het vroege voorjaar? Maakt het ook onderscheid, of de kapping geschiedt voor of na den vorst? Is het onverschillig, of ze plaats heeft bij vriezend of niet vriezend weder? Is het bedoelde bezwaar ook voor te komen of te verminderen, door de stoelen niet in een en het zelfde jaar van alle loten te beroven, maar eerst de zwaarsten weg te nemen en in een volgend jaar de zwakkeren, en hoe dan met de jonge stoelen, die nog maar eenen enkelen staak gedragen hebben? Of op welke andere wijze kan er in worden voorzien, om het sterven ten deze bedoeld voor te komen?

Deze prijsvragen betreffen zeer belangrijke onderwerpen voor deze streken, die alleen door landontginning en bosch-bouw kunnen worden, wat ze eenmaal zijn moeten.

Voeren der Koeijen met haver.

Vledder, 8 Jan. Zooals bekend, is het bij de landbouwers de gewoonte, om de koeijen, des winters, raap- of lijnkoeken toe te voeren, ten einde *of* de mindere kwaliteit van het hooi te gemoet te komen *of* van goed hooi minder noodig te hebben. Een landbouwer, in deze omstreken, reeds sedert eenen geruimen tijd, haver in de plaats van lijnkoek voerende, wilde hieromtrent eene vergelijkende proeve nemen. Daartoe gaf hij, gedurende eene week, aan twee zijner koeijen, ieder 2 kop haver 's daags, na afloop van welke week hij aan de eene koe, in plaats van de haver, ééne lijnkoek versterkte, de andere met 2 kop haver blijvende doorvoeren, waarna het hem bleek, dat de koe, welke met lijnkoek gevoerd was, 4 à 5 kop melk 's daags minder gaf dan de andere. Om nu echter zeker van de zaak te zijn, gaf hij, in de volgende week, aan de koe, welke met lijnkoek gevoerd was, weer twee kop haver en aan de andere ééne lijnkoek en ook deze proeve leverde dezelfde uitkomst op, daar de nu weer met haver gevoerde koe wederom zijne gewone hoeveelheid melk gaf, terwijl de andere 4 a 5 kop had verloren.

Daar de lijnkoek gewoonlijk 12 centen kost en de 2 kop haver (tegen *f* 3 het mud) slechts 6 cent, zoo blijkt het, dat het voeren van haver juist de helft goedkooper is, dan van lijnkoeken, ongerekend de opbrengst der meerdere melk.

Wij hebben het niet onbelangrijk geoordeeld hiervan mededeeling te doen aan het landbouwkundig publiek, ten einde hetzelve zich van de juistheid dier proeve kunne overtuigen. *N. D. Ct.*

Zoo sommige onzer lezers hieromtrent eene proeve nemen, zullen zij ons zeer verpligten, het resultaat daarvan mede te deelen. Red.

INGEZONDENE STUKKEN.

Aan de Redactie der Prov. Drentsche Courant.

Onder het mom van belangstelling in ons zanggezelschap, en den schijn, alsof het welgaan van hetzelve hem naauw ter harte gaat, schiet een onbekende (?) onder de aangenomen initiaal A. een pijl op hetzelve af, voorzien, volgens de mode der kleurlingen met het naauwmerkbaar doodend sap der *Arraij-mow*, om, ware het mogelijk, een zedelijken moord te begaan. Maar helaas! Mijnheer A., het baat u niet, het schaadt ons niet, wij bezitten het tegengift, het sap van den wortel *Toeboe*, hetwelk ons tot sterker schild verstrekt dan het hardste staal.

Dan ter zake.

Is *uwe* verwondering over het berigt in kwestie van den correspondent van dit blad *meer* de opinie van 't publiek, dat 't bedoeld berigt, dan s. v. p. het bewijs, daar gez. correspond., hier algemeen bekend — alware het alleen daarom — meer geloofwaardigheid aan de zaak geeft, dan de bluf van een gefingeerde A. Neen, mijnheer A., uwe Midas-ooren getuigen al geheel op eene Midas wijze van *uw* muzikaal genie; ware dit het geval niet, we zouden u uitnoodigen op een avond, dien ge zelf mogt verkiezen, ons schoollocaal, tijdens onze bijeenkomst te bezoeken, en de wijsheid op te doen, dat het korte tijdsverloop van drie maanden wél besteed is, en de leden, *niettegenstaande er waren, die geene nooten kenden,* volkomen bevoegd zijn ter uitvoering van die stukken, die niet alleenlijk in de kerk (na de godsdienstoefening) zijn gezongen, maar ook van allen, die zij tot heden in hunnen zangbundel hebben beoefend! Hoe komt gij op 't idée, Mijnheer A., ge noemt het een gerucht, nu 't moge bij u een gerucht zijn, wanneer men een persoonlijk idée door ingenomendheid als zoodanig wil doordrijven — dat de leden ten gevolge van den Nota bene! ongelukkigen afloop, bewogen zouden worden (nog al lief van A., 't harmonieerde beter per se: het vaste voornemen hadden) hunne verdere bijeenkomsten te staken. Wij geven de verzekering, dat noch bij den Directeur of het bestuur, noch bij een der leden hieraan ook in de verte is gedacht. Waart ge, o oningewijde A! de 2e Kersdag avond in de school geweest — en we twijfelen, of ge er wel immer geweest zijt — dan zoudt ge u wel gewacht hebben op zoo'n wijze voor den dag te komen, en een gerucht te melden, dat slechts in uw brein als ideé bestond. Wij roepen dien avond in het geheugen der leden en toehoorders (welke laatsten alstoen over de 50 aanwezig waren) terug, om het dienaangaande door A. opgeworpene te ontzenuwen.

Doch gesteld, A. had gelijk en er was aan de verwachting niet voldaan, was het dan de schuld van het gezelschap, dat de verwachting zoo groot was, dat er met geene mogelijkheid aan voldaan *kon* worden? En daarenboven, is ons de mogelijkheid gegeven tot het uitvoeren van *die* zangstukken, die successivelijk in het schoollocaal worden uitgevoerd.

Waarlijk, Mijnheer A., uwe aanmoediging kwam derhalve wel van pas, omdat wij, zoo als gij ziet, er dringende behoefte aan hadden. Onder uwe doekjes voor 't bloeden schuilt venijn. Weg er mee!

HOOGEVEEN, 9 Jan. 1853. Een lid van 't zanggezelschap.

Gelijk de inzender ziet, hebben wij gereedelijk aan zijn verzoek om plaatsing voldaan; ook van eene andere zijde is ons de verontwaardiging over het stuk van A medegedeeld, hetgeen wij niet zouden hebben opgenomen, zoo wij in de namen der inzenders geen waarborg voor de waarheid van het daarin vermelde hadden meenen te vinden. RED.

Mogt ieder zoo denken!

Een landman in onze buurt had een paard, dat sedert 3 of 4 jaren elke herfst bij de verwisseling van groen met droog voeder, bij herhaling leed aan darmontsteking; de veearts raadde hem, het dier te verkoopen, omdat hij vermoedde, dat hetzelve vroeg of laat aan het ongemak zoude komen te sterven; „is het dan beter, was het antwoord, dat, het dier bij een ander sterft? als wij het verliezen, koopen wij een nieuw weer; die ander konde zulks wel eens zoo gemakkelijk niet vallen." Het paard is voor eenige dagen aan genoemde ziekte overleden.

Peize, 12 Jan.

Buitenlandsche Brandwaarborg-Maatschappijen.

Het Hof van Cassatie te Brussel heeft den 30 December 1851 een arrest gewezen, waarbij is verstaan, dat eene vreem-

de naamlooze maatschappij, hoewel wettiglijk in dat vreemde land gevestigd, maar niet erkend door het Belgische gouvernement, als zoodanig in Belgie noch burgerlijke handelingen kan aangaan, noch aldaar in regten verschijnen.

Deze uitspraak is gegrond op art. 37 Code de Comm., waarbij bepaald is, dat eene naamlooze maatschappij geen wettig bestaan in Belgie kan hebben dan met autorisatie des Konings.

Nu willen sommigen hieruit afleiden, dat, hebben b.v. waarborg-Maatschappijen, hier te lande gevestigd, geen regt van verhaal tegen verwaarborgde Belgen, ook omgekeerd geene Hollanders verhaal hebben tegen waarborg-Maatschappijen in Belgie gevestigd. Wat hier ook van zij, het is zeker, dat er onzekerheid bestaat; en dit reeds is genoeg, om zeer bedachtzaam te werk te gaan, om in zulke Maatschappijen zijn huis en have te verzekeren. Immers voor een' huisvader is het onverantwoordelijk, zijne toevlugt te nemen tot eene Brandwaarborg-Maatschappij, waarvan hij, na jaren lang betaald te hebben, om bij onverhoopte brand niet geheel te niet te gaan, eindelijk na zulk eene ramp, nog moet ondervinden, dat hij niet alleen geene schadevergoeding kan krijgen, maar zelfs zijne gestorte penningen niet kan terug eischen, of althans moeijelijkheden daarin kan ondervinden.

Deze bedenking is daarom van te meer gewigt, én omdat de eisch van eene Buitenlandsche Maatschappij tegen een' Nederlander slechts enkele guldens, maar die van een' verwaarborgde tegen eene vreemde Maatschappij niet zelden een groot kapitaal kan betreffen, én omdat in sommige streken van ons Vaderland in vreemde Brandwaarborg-Maatschappijen, die den schijn van goedkoopheid hebben, meer dan men meent, wordt deelgenomen. Ieder wachte zich voor schade.

Assen. Mr. L. OLDENHUIS GRATAMA.

De uitslag der stemming in het kies-district Ommen voor een lid der Prov. Staten van Overijssel, in plaats van het afgetreden lid den heer F. A. Ebbinge Wubben, is als volgt: Er zijn ingekomen 210 billetten, van onwaarde 12. De heer J. A. Baron van Ittersum heeft 75 stemmen op zich vereenigd, de heer J. H. van Roijen 52 en de heer C. J. van Riemsdijk, Wethouder en Ambtenaar van den burgerlijken stand alhier, 48; meer anderen hadden onderscheidene stemmen; niemand de volstrekte meerderheid bekomen hebbende, zal er eene herstemming moeten plaats hebben tusschen de heeren J. A. Baron van Ittersum en den heer J. H. van Roijen.

Het is te hopen, dat er nu eensgezindheid zal heerschen onder de kiezers van dit district en vooral dat de kiezers der Gemeente Stad en Ambt Hardenbergh hun belang zullen inzien, en beseffen, hoe noodig het is, dat ook deze Gemeente door een harer ingezetenen vertegenwoordigd worde, en bijzonder door hem, die bereids zoo krachtvol getoond heeft de belangen der Gemeente te kennen en dezelve voor te staan.

Het is dan ook daarom, dat wij met ijver en belangstelling er op aandringen bij de aanstaande herstemming te stemmen op den heer *J. A. Baron van Ittersum.*

Hardenbergh, 12 Jan.

Kruisbungels der Honden.

Veel is er over het vóór- en nadeel geschreven van het dragen der kruisbungels door de honden, ten tijde van de jagt. Wel nu, die tijd is voorbij, jonge hazen zijn er nu niet, welke schade brengen de honden nu aan zonder bungels? niets. — Velen voornamelijk onder de landlieden klagen over het gevaar en de last, welke hun in de bungels hunner honden wordt aangedaan; zij nemen zich voor, om indien er geene verandering komt, de honden weg te doen. Welk eene schade zou dit aan de gemeente-kassen aanbrengen, dewijl deze dan de belasting zullen moeten derven! Hoe spoedig is dit geene schade van vijftig á honderd gulden, en wanneer men dit over de geheele provincie rekent, zoude het voordeel van het dragen van bungels dan opwegen tegen het nadeel? mij dunkt op verre na niet, en de jagt bepaalt zich toch maar bij eenigen, terwijl de schade, het ongerief en het displaisir zich zonder verandering tot velen uitstrekken.

Anlo, 13 Jan.

Allerlei.

In het begin van Nov. jl. hebben de Chinezen te San Francisco een tempel van hunnen afgod ingewijd. Op de oostelijke spits wapperde de karmozijnroode vlag van China. Omstreeks 9 ure des ochtends begon de plegtigheid met het afsteken van een groot vuurwerk. Twee afzigtelijke afgodsbeelden werden voor den ingang des tempels geplaatst, waarna alle Chinezen in plegtigen optogt onder wild en woest schieten hunne intrede in het gebouw hielden, hetwelk een vierkant binnenplein vormt, aan welks beide zijden de woningen der priesters zijn gelegen. Tegen over den ingang was eene estrade opgerigt, op welke de priesters benevens een orkest zich bevonden: dit laatste maakte een gedruisch, dat alleen Chinezen-ooren kunnen wederstaan. De priesters, rijk in zijde gekleed, traden twee aan twee onder vele ceremoniën naar het altaar, hielden een gebed met koren, waarop eene kleine pop, de godheid van den tempel, zigtbaar werd. De opperpriester rigtte eene toespraak tot haar, en onder wilden dans en helsche muzijk zwierde nu alles rondom het altaar. Nadat de heilige tafels waren opgehangen en de opperpriester weder een gebed had gesproken, deed de muzijk zich andermaal hooren, knalde vuurwerk, knetterden geweerschoten; de plegtigheid was geëindigd. Tegenover den tempel wordt de Chinesche schouwburg opgerigt.

— Er is misschien geene stad ter wereld, van eenigen naam, die zulk eene gemengde bevolking bevat als Nieuw-IJork. Natien en tongen, van alle gedeelten der wereld zijn daar, en de openbare wandelingen of gebouwen bieden een volkomen Babel in taal aan. Op eene wandeling van vijf minuten ontmoet men Christenen, Joden, Turken en Heidenen, gevangenen en vrijen, van alle kleur en geloof.

Te Nieuw-IJork zijn sedert de verkiezing, zes personen gearresteerd over onwettig stemmen. Een meisje, in manskleederen gekleed, trachtte te stemmen in de 19de wijk, maar het briefje werd tot hare teleurstelling geweigerd.

Onder het afdrukken dezes vernemen wij dat Ds. Breitsma, predikant bij de Christelijke Afg. Gem. te Assen, gisteren voor de tweede maal het beroep ontvangen heeft naar Heerenveen.

ADVERTENTIEN.

Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER ANNA CLASINA OVINK, geliefde Echtgenoote van

G. R. W. KIJMMELL.

ASSEN, 11 Januarij 1853.

Eenige kennisgeving.

Heden beviel van eene DOCHTER GEESJE COELINK, echtgenoot van

P. HAAK.

ASSEN, 14 Januarij 1853.

Daar er ten gevolge der vroegere oproeping van Sollicitanten ter vervulling van de openstaande Onderwijzers-plaats in de bijzondere School der tweede klasse, behoorende bij de Godsdienst-school der Israëliten alhier, slechts één Sollicitant is opgekomen, en er alzoo geen vergelijkend examen heeft kunnen gehouden worden, zoo worden op nieuw Sollicitanten, en nu van den vierden of hoogeren rang opgeroepen. De aangifte moet met vrachtvrije brieven geschieden bij den Burgemeester, het vergelijkend examen in het Gemeentehuis aldaar zal worden gehouden op Dingsdag den 15 Februarij, beginnende 's morgens ten tien ure. — Met deze betrekking in vereeniging met de Israëlitische Godsdienst-school en het werk van Voorzanger en beestensnijder bij die Gemeente, is verbonden een inkomen van *f* 350, behalve eenige andere emolumenten. — Zullende er eerstdaags worden overgegaan tot de uitbesteding van eene nieuwe school en vrije woning voor den onderwijzer.

DE **DRUKKERIJ** dezer **COURANT**, onlangs nieuw opgerigt aan den Zuider-Cingel te *Assen*, wordt tevens beleefdelijk aanbevolen tot het leveren van alle mogelijke **SMOUT- en DRUKWERK**, als *Prijs-couranten*, *Etiquettes*, *Visite- en Adreskaartjes*, *Wissels*, *Kwitantien*, *Facturen*, *Rekeningen*, *Rouw- en Trouwbrieven*, *Opschriften op zakjes van Winkeliers*, *Omslagen*, *Geregtelijke Akten*, *Reglementen*, *Boekwerken* en al hetgeen men verder in eene drukkerij kan verlangen; zijnde er dwangbevelen en arresten voor Rijks- en Gemeente-belastingen in voorraad.

TE KOOP

Eene **GRUTTERIJ** met **TOEBEHOOREN**. Adres in persoon of met franco brieven aan het Bureau dezer Courant.

DEN HUIZE OOSTENBURG,

TE OOSTERWOLDE, IN FRIESLAND.

De Notaris TADEMA te Oosterwolde zal, ten verzoeke der Erven van wijlen den Heer A. B. PRAKKEN, op *MAANDAG* den 24 Januarij 1853, 's avonds te 5 uur, in de Gouden Klok te Oosterwolde, publiek bij finale toewijzing verkoopen:

Eene, in de nabijheid van het kanaal van Heeren Compagnons, en in het dorp Oosterwolde, zeer aangenaam gelegene, wel onderhoudene, **Heeren Huizinge, OOSTENBURG** genaamd, voorzien van onderscheidene **kamers**, waaronder drie gestucadoorde, **Keuken**, **Koetshuis en Stalling** voor drie paarden, etc. met eene daaraan grenzende **Schuur**, ingerigt voor **Boerderij** en uitgestrekten **Tuin**, **Boomgaarden** en **Wandelbosch**, zoodanig daarvan op den 27 December j.l. de veiling in perceelen is gehouden, en bij bovengen. Notaris nader te vernemen; — staande op den zeer geringen prijs van *f* 6,035,00.

HOOGVEEN TE SMILDE.

De Notaris TADEMA te Oosterwolde zal, ten overstaan van den Notaris Mr. A, HOMAN te Vries, op *WOENSDAG* den 26 Januarij 1853, 's avonds te 5 uur, in de Veenhoop te Smilde, in het openbaar, bij provisionele toewijzing, presenteren te verkoopen:

7.46.83 uitmuntend **HOOGVEEN**, aan sneê, en met de **ondergrond**, gelegen tusschen de Grietmanswijk en Meesterswijk te Smilde, toebehoorende aan J. L. DIJKSTRA en J. G. STOKER en verdeeld in 7 perceelen, bij billetten omschreven.

OP WOENSDAG DEN 19 JAN. 1853

's morgens te 10 uren, ten gemeentehuize te Eelde,

A. PUBLIEKE VERKOOP

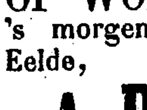

van den van ouds gerenommeerden en welbeklanten **EELDER KOORNMOLEN** met nieuw getimmerde **BEHUIZING** en **HOF**, staande te Eelde en toebehoorende aan de Erven JAN DERKS STEL aldaar.

B. PUBLIEKE VERHURING

van eene **BOERENPLAATS** te *Paterswolde* voor den tijd van zes jaren, bestaande in **BEHUIZING**, **SCHUUR**, **HOF**, **BOUWWEI en HOOILANDEN** ter gezamentlijke grootte van pl. m. 34 bunders.

Notaris Mr. C. E. KNIPHORST.

Mr. J. C. van SLOOTEN, *Notaris* te *Veendam*, zal ten verzoeke zijner principalen, op MAANDAG den 17 Januarij 1853, des voormiddags te 10 uur, ten huize van den Vallaatsmeester H. E, SAP, te Stadskanaal, gemeente *Wildervank*, publiek veilen en verkoopen:

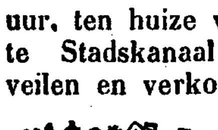

De **DWARSPLAATS** nummer 22, gelegen in de markte van Drouwen, gemeente *Borger*, Noordkant, kadastraal bekend sectie A. nummer 384, 385 en 386, ter grootte van 8 Bunder 31 roeden 50 ellen.

OP DINGSDAG DEN 18 JAN. 1853.

des avonds te 7 ure ten huize van Joh. WIND te Smilde, **PALMSLAG** van de **KEUTERIJ** van MARGIEN REINDERS DE JONGE, te Hijker Smilde nabij de Kromme Wijk, en

Verkooping van het **HUIS en HOF** van ALBERT BRAS te Smilde tusschen de *Veenhoop* en de *Helling*.

H. H. VAN LIER.

OP VRIJDAG DEN 21 JAN. 1853.

des voormiddags 10 ure verkooping van 45 Dagwerken uitmuntende **ZWARTE TURF in VUREN** op de 6de **Blokplaats** 19 aan de Van LIERS Wijk te *Smilde*, onder administratie van den Heer H. de VROOME, ten wiens huize de bijeenkomst is.

H. H. VAN LIER.

OP DINGSDAG DEN 25 JAN. 1853,

's morgens 10 uur, ten gevolge vertrek, verkooping in het Schathuis van den *HUIZE TER HEIL* onder *Roden* bij de *Leek*,

Van een paar **makke Koets- PAARDEN**, zeer nette **Barouchette**, idem **Korrewagen**, eenig **Boerengereide**, fraaije **MELKBEESTEN en dragtige JONGBEESTEN**, voorts eenige mobilaire goederen als **TAFELS**, **STOELEN**, **KASTJES**, **SCHRIJFLESSENAAR** voor 4 personen met laden en ondervakken, zeer geschikt voor een Kantoor, **KEUKENKLOK**, soliede eiken **VISCH-KAAR**, enz., daags te voren te bezigtigen van 's morgens 10 tot namiddags 4 ure.

Vervolgens **VERHURING** van een Een paard's **BOERENPLAATSJE** en eenige stukken **BOUW-WEIDE- en HOOILAND**. Aanwijzing der Landerijen gedurende acht dagen te voren op aanvrage aan den opzigter T. MEELSTRA te *Ter Heil*.

H. H. VAN LIER.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 14 Januarij.

Tarwe, Jarige	70 N.pd.	*f* 7.75	Boekweit, zand 62 N.pd.	*f*	5.15
„ N. Oml.	68 „	„ 7.10	„ veen 64 „	„	5.20
„ „ Old.	68 „	„ 7.00	Paardeboonen. .	*f* 5.00 à	5.70
Rogge, N. Inl.	66 „	„ 5.80	Groene Erwten.	„ 8.00 à	9.00
„ O. „	68 „	„ 6.10	Graauwe „	„ 9.00 à	10.„
Haver. N. dikke	40 „	„ 2.70	Koolzaad . .	*f* 9.25 à	10.00
„ O. „	50 „	„ 3.40	Gort, grove	„ 7.50 à	8.25
„ Voer	35 „	„ 2.25	Gort, parel	„ 11.00 à	12.00
„ Zwarte	35 „	„ 2.25	Olie, raap per vat	30.00 à	00.00
Gerst, N. wint.	52 „	„ 4.25	Raapkoeken . . .	á	00.00
„ „ „	54 „	„ 4.55	Lijnkoeken . . .	00.00 à	00.00
„ „ zomer	57 „	„ 4.50	Boter ¼ ton. .	00.00 à	00.00
„ „ knob.	62 „	„ 5.30	Boter ⅛ „	à	00.00

ASSEN, 13 Januarij. Rogge *f* 6,25, 6,00, 5,90. Boekweit *f* 6,00, 5.70, 5,50. Boter 75 a 70 ct. het Ned. pd. Aardappelen *f* — á — Prijs van het brood *f* „-28 de 6 N. ℔

COEVORDEN, 10 Jan. Rogge *f* 5.75 Boekweit *f* 5.75. Boter Ned. pd. 55 c. Zetting f 0,00.

HOOGEVEEN, 11 Jan. Rogge f 6.15 Boekweit *f* 5.80. Haver *f* 2.80. Boter Ned. pd. 62 cent. Zetting *f* 00.00

AMSTMRDAM 12 Jan. Tarwe zonder handel, en van Rogge: 125 ℔ grove Pruis. f220 bij partij. Koolzaad dadelijk en op het voorjaar 1 £, op het voorjaar ½ £ hooger, op 9 vat dadelijk 55½ £; April 56½ £; Sept 57 £; Oct. en Nov. 57½ £ Lijnzaad zonder handel. Raapolie dadelijk en op levering weder williger: op 6w f 33¼; Vlieg. 32 a ¼; Mei f 32 a ½; Sept. f 33 a ¼; Oct, 33¼; Nov. en Dec. f 33¼ a 11½. Lijnolie op 6w f29 Vlieg. f28. Hennepolie op 6w f 37½; Vlieg f 36½.

VEEPRIJZEN.

GRONINGEN 11 Jan. De aanvoer van geslagte Varkens was grooter dan de vorige marktdagen, de verkoop was aanvankelijk traag, te meer daar men voor vette Varkens een hoogen prijo verlangde; later is er nog al veel verkocht van f 42 tot 48 de 100 Ned. ℔ ligter soort voor lager prijzen, als f39 tot 41 de 109 ℔. Heden werd er nog al wat onverkocht terug gevoerd.

AMSTERDAM 10 Jan. 232 vette runderen werden aangevoerd, vlug van de hand voor f180 f170 f160; 255 Varkens golden 48 en 46 cents Ned. ℔.

STAATSLOTERIJ.

1e 2e en 3e lijst 2e klasse: No. 8478 f2500; no. 13714 f1250 - nos. 536, 5853, 9009, 8991, 17737 en 19114 ieder f1000; nos. 3948, 5525, 7793 en 18692 ieder f400; nos. 3433, 5075, 7684, 8234 en 13841 ieder f200;

No. 14523 f 20.000; nos. 162 en 10367 ieder f 1000; nos. 1800, 9470 en 14990 ieder f400; nos. 1821 en 15445 ieder f200; 3de lijst No. 3104 *f* 5000; No. 17644 *f* 1250; No. 11371 *f* 1000.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM 13 Jan. 1853.

OMSCHRIJVING.		Volgens de Societ. tot nut des Obligatie-handels.		
		VAN	TOT	GEBL.
NEDERLAND.				
Werkel. Schuld 2½	pCt.	65 15/16	66	66
dito dito 3	„	78⅜		
dito dito 4	„	96 3/16	96¼	96¼
Amortisatie Syndicaat 3½	„			
Oost-Ind. Leening . . 4	„	96⅛		
Haarlemmer meer . . 5	„			
RUSLAND				
Oblig. bij *Hope en Comp* 5	pCt.	108⅞	109	
Oblig. 1828 en 1829 5	„			
Certificaten 1840. . . . 4	„	92⅝	92¾	92⅝
dito bij *Stieglitz* 4	„	92⅛	92¼	92⅛
dito *Stieglitz* N, . . 4	„			
dito Adm te Londen 4½	„			
Inschr. in Assign. . . 6	„	74⅛S		
POLEN.				
Aand. 1835, £ 500, *f*		163¼		
Obligatien 4	pCt.	87¾		
SPANJE.				
Obligatien 1	„	23 11/16	23¾	23 11/16
dito 3	„	49 9/16	49⅝	
Binnenl. Schuld 3	„			
Amortisatie-Bil		5 13/16		
Bewijzen Coupon		5	5 3/16	5 3/16
OOSTENRIJK.				
Oblig. bij *Goll & Co.* 5	pCt.	88¾		
Oblig. Metaliek 5	„	84 1/16	84⅝	
dito dito N. 5	„	93 11/16	93¾	93¾
dito dito 2½	„	43¼	44	
BELGIE.				
Certific. bij *Rotschild* 2½	„	53¾	53⅞	53¾
BRAZILIE.				
Geld. 1814, £ 100 . . 5	„			
PORTUGAL.				
te Londen 5	„	41⅛	41¼	41⅛
dito 4	„	38½	38 11/16	

TER BOEK- EN COURANT-DRUKKERIJ
VAN J. A. WILLINGE GRATAMA TE ASSEN.